

und von Ihrer Kön. Maj. unserm allergnädigsten Herrn/ und dero Reichem
Dennemarck/ und Norwegen/ stät/ und fest solle gehalten; auch die Ratifi-
cationes/ auff vorgeschriebenen Tag/ und in dem berahmten Ort/ aufgehän-
digt werden sollen haben wir solches mit eignen Händen unterschrieben. Und
demnach/ zu mehrer Versicherung dieses alles/ Ihrer Kön. Maj. in Franck-
reich/ wie auch der Durchleuchtigsten Republic in Engelland/ und der Hoch-
mögenden Herren General Staaten der vereinigten Niederlanden/ respective
Ordinari Abgesandte/ Commissarij/ Deputirte/ und Plenipotentiarij/ im Na-
men und von wegen Ihrer Herren Principalt/ ebenmäßig verspre-
chen/ und sich/ vermittels reciproischer sowohl General Guarantie aller
dreier Stände zugleich/ als special Bewehrung eines jeden Stands inson-
derheit verbindlich gemacht/ wie sie sich dann auch/ Krafft dieses/ in bester/
und sicherster Form gegen einander verbinden/ daß sie die ser Friedenshand-
lungen Versprecher/ Bürgen/ und Handhaber seyn/ und darob halten wol-
len/ daß dieser Vergleich alles Fleisses/ und gänzlich in allen und jeden Pün-
ten vollzogen/ und ewig stät und fest gehalten werden soll/ mit dem fernern Er-
bieten/ Ihrer Herren Principalt ratificationes hierüber zu gleicher Weis-
an hand zuschaffen; Als haben wir auch dieselbe/ nicht allein als Friedens-
Mediatorez/ sondern auch desselben Versprecher/ Bürgen/ und Beschützer/
gebührend ersuchet/ daß sie/ zu mehrer Bestärkung dieses alles/ und gewisser
rer Bezeugung halber/ solches mit/ und neben uns/ unterschreiben/ und mit de-
ro Sigillen bestättigen wolten. So geschehen Cöppenhagen den 27. März
im Jahr 1660.

(L. S.)

(L. S.)

Locus der Sigillen und Nahmen deren
gesambten unterschriebenen und be-
reits im Eingang benannten Herren
Bevollmächtigten.

103
23.

104.

Kort

EXTRACT,

Aff deee Huswud, Orsaker/ som Kongl. M:tt
wår Allernädigste Konung och Herre / oom-
gängeligen bewekt och necessiterat haf-
we/ at ifklåda sigh åter å nyo Wapnen
emot Danmarck.

Tryckt i Stockholm / hoos Henrich Keyser/
Kongl. Booktryckare.

95

Est. A

Tar...
9584

Til thet Första / war beleswat och föras-
skodat at Kongen i Danmark skulle öfwerlefrera/
til Hans Kongl. Majst. Tatusend Knechtar och Tatusend
Ryttare / Emedan then Swenske Armeen ända stodh i See-
land. Och ändoch Hans Kongl. Majst. på dee Danske
tragne Bödn och anhöllande / gaff förberörde 2000.
Knechtar effter / på det dee så mycket godwilligare dee vthlos-
wade Ryttare öfwerlåta skulle; Så hafwa dee Danske
liktwål sådant icke effterkommit / förbarandes sin oförmö-
genheet / at kunna ett så stoort Manſkap opbringa; Der
man liktwål hafwer den wise effterwättelse / at Kongen i Dan-
marck då många wärswade Ryttare i sin Tienst hade / hwil-
ke han twiswels vthan til een annan Occasion och Deslein
entligen / at bryta medh dem på Kongl. Majst. een gångh
löst / sig förbehållit och reserverat hafwer / och der dee nu änd-
teligen medh sine Ryttare framkommo / wore dee en hoop
medh Danske infödt / elackt och odugse Sold / deels Mus-
queterare / deels owäpnade / så at Kongl. Majst. i denne
Puncten ingen tilbörlich Satisfaction och äthnöje bekommit
hafwer.

Til det Andra / äre och dhe tilaccordera-
de Besäfningarne på förefattan Tijdh och Termin i
Fridzfördraget / icke af Kongen i Danmark evacuerade
och

23
och Kongl. Majst. inrymbde / vthan swära trögt / lång-
sampt och kallsinningt handterat det wärcket; Erdeles haf-
wa de Danske halkat och södrögt medh Brehmer Bördes
restitution, sampt ödn Hwenens i Skåne och Romfodah-
lens i Trundheems Låhn lefwereringh; Der doch Kongl.
Majst. til detta alt så wål förmedelst Fridzfördraget / som
elliest många andre oemootsäyelige skähl och Argument är
berättigat.

Til det Tridie / är och icke til at förtiga hu-
ruledes Kongen i Danmark sielff hafwer föreenat och til-
budit sigh / at wela tractera medh Kongl. Majst. omnär-
mare Förbundz och Wänſkaps vprättelse. Kongl. Majst.
til at wijsa och betygga sin inclination och benägenheet der-
til / hafwer genast affärdat sine Commissarier til Köpen-
hamn; Hwille / emoot Kongl. Majst. förhoppning och
wälnöente intention, äre där fast längre än som ärat och
intenderat war / medh säfengt disputerande, Fredz Ar-
tiklernes wrångwise vthindningar / emoot des rätt och
klara Förstånd / sampt flere inconvenientier, irresolutio-
ner, elusioner och intriger vpphåldne wordne / alt til den
ända / at draga Saken på långa Bäncken / och göra i medler
tjidh Hans Kongl. Majst. det Wärcket så ledesampt och
förtwæteligit / at hans Kongl. Majst. der igenom / skulle för-
orsakas at quittera Hans Land / medh oförrättad och ofull-
komnad Saak / aff hele wärcket / sättiandes sedan hele wä-
sendet vthi större Ösäkerheet / Örichtigheet och Willwalle / än
tilförende varit hafwer.

25
Til det Fierde / hafwer och Hans Kongl. Manst. til at tee och wijsa sitt alswarlige oppsath / til befordra executions Tractaten, beordrat en deel aff Armeen / serdeeles Infanteriet och Artilleriet, at draga sigh vthur dhe Wenshselske Quarteren ath Tyskland / och sielss begirowt sigh til Oldenslow och på Gränzen / menandes då at wara så myckit närmare at affmarchera och gå der vth / så snart Tractaten skulle wara richtigh; Hvilket Hans Kongl. Manst. tina och stund förmodade. Men iu-längre Hans Kongl. Manst. hade sigh ifrån dee Danske Quarteren moverat, iu mehra hafwe de Danske Commissarier tergiverserat och dragit sigh ifrån Tractatens Sluth / alle des Puncter och Artikler, som sielssive Freden förnemst beroor och hänger oppå / igenombärat / förstympat och enerverat; och omsiuder på tree Beckurs Tijdh ingen sammankomst medh Kongl. Manst. Commissarier welat hålla. Och endock de Danske Commissarier syntes vnderstundom tileen och annan Punctz affhandling at wela förklara och resolvera, så hafwe dhe likwål widh näste conference derefter / retracterat och förändrat sin Mening / tagandes altidh sine Ord igen / eluderandes wärcket och altidh wäntandes på nye händelser och emergentier, som kunde necessitera Hans Kongl. Manst. at begirowa sigh der ifrån medh ovtharbetat Wärc.

Til dedh Fempte / hafwer Hans Kongl. Manst. af denne Tractatens långsamme drögzmähl tagit

23
en oboteligh Skada / och måste esomofftast förändra sine Consilier och Desleiner, hwarigenom Tijden och Occassio-
nerne äre Hans Kongl. Manst. fruchtlose gängne vthur Händerne / och hafwer fördenstul ick kunnat medh sådan Vigor och efftertryck agera emoot andre des Siender / serdeles secundera sine / så wiidt aflagne Länder i Prynssen / och Staden Thorn / som aff dee Dester Rytiske och Polniske medh en långwarigh Belägring hafwer warit beängstigt. Således hafwe Hans Kongl. Manst. Siender fått Lust och råderum / at bemächtiga sigh den ene Advantagen och fördelen effter den andre / hwartil Danmark medh tijdz spillo och Tractaternes förhålning är wällande och Orsaak.

Til thet Siette / wore the Danske effter Pacternes imnehåld obligerade at refundera det Guineste Compagniet deras ledne Stadestånd / belöpanades sig öfwer 4. Tynnor Gull; Men så hafwe the Danske så i denne Puncten som flere andra warit Erolöse / och pålychone sigh til ingen Wedergålning welat beqwäma / kallandes denne rättmätige prætion och ansfordran schimpfeligen ett opus supererogationis.

Til thet det Siunde är igenom denne Tractat på Danske sidan sökt och intenderat, at omkulasta och ophäwa alle Kongl. Manst. regalier, Högheter / Andelige och Werldzlige / til Landz och Watns / hwilke likwål Hans Kongl. Manst. såsom den der mitt i Sundet rådandes är / oemotshäneligen / förmedelst pacternes Krafft och vigor, medh all Skial och Rätt tilkommer.

22
Til det Ottonde / Kommer här ock billigt
i stor consideration och betänckande / at de Danske hafwe
vnderstådt sigh strax efter sluten Fredh / at disputera Hans
Kongl. Mayst. sin wäl förwårswade och fullkomlige Tullfri-
heet i Sundet / trugat af des Vnderfåthere Certificationer
och Tull-erläggande / twertsemoth Fridz fördragets lydelse
och innehåld.

Til det Nijonde / oansedt Pacterne oblige-
ra och förbinda Kongen i Danmark / at förswara Sundet
och icke tilstådia någon fremmande Orlogz Flotta passagien
och igenomfarten in i Sstersjön ; Så hafwa lijkwäl de
Danske widh påstående Tractat i Köpenhamn / emoth
Kongl. Mayst. Commissarier / som styfft på denne Artiklen
trängde och yrkade / icke welat fullkomligen sigh förklara och
vthlåta / ehuruwål deras Sakerheet och Wålfård der vthin-
nan så wäl interesserar, som Hans Kongl. Mayst. Hwar af
noghsamt är klart / at Danmark icke skulle wara obenågen /
om det på deras sida eliest stodo til görandes / at indulgera
och tillåta een sådan igenom fart i Sundet ; Serdeles der
dedh på Kongl. Mayst. Rikten och Länder woro ansedt.

Til det Tijonde / hafwe de Danske omgåt
medh the arglistige Tanckar och Rådslag / at wela widh af-
sedd lågenheet falla in på Syen / och der infestera och öfwer-
rumpla Riktz Amiralens Grefwe Wrangels Quarteer
och Troupper / då de sig der om minst försedde ; Hwilket war
ett groffe och Trolöst synke.

Til

23
Til det Elloffte / hafwe de annu icke v-
hördt medh fremmande Wårffningar / vthan fara der medh
fort / Kongl. Mayst. til allsomstörste præjudiz och försång.
Enom de hade haft een fredeligh och vprichtig intention i
sinnet / hade dhe icke behoff / at raveraderes S at / som vthan
des är beswarat nogh / medh nye och kostbare wårffningar.
Hwilke de sådan hade tänckt emot Kongl. Mayst. och des Vn-
dersåtare at nytta och employera / enär deras dessein och för-
rehafwande hade varit moget.

Til det Tolloffte hafwe the Danske / icke
som Pacterne förmå / renuncierrat och affagt de försångeli-
ge alliancer och Förbund / som de medh Kongl. Mayst.
Swänner och illwilliande / som äre Ryssen / Pähländ / Rensas-
ren / Brandenburg och andre / ingått och vprättat hafwe ;
Vthan styrckia och fomentera annu deras widrige Consi-
lier och Stemplingar emot Kongl. Mayst. des vnderlig-
giande Land oc Rikten / så wäl sielwe hemahoons sigh / igenom
Bress och communicationer / som eliest vthan Landz igenom
sine betiente och ministros / inthet annat sötkandes och effter-
trachtandes / än at vpväckia och hissa Kongl. Mayest. flere
Siender och Swänner på halsen.

Til det Trettonde / hafwa de Danske
Ministri / serdeles Adelen och förnembste Herrarne låtit så
smånigom sigh vthtryckeligen förliuda / at denne sidst v-
trättade Freden icke länge wahra och stå skulle / menandes
sigh altijdh bryta kunna / enär dem så lystet och til pass kom-
mer.

Uff

Af thetta alt / sampt annat mehra / är lått til at de ma
 och afftagha / hwad the Danske för i Skölden / och hwadh
 man på deras oprättade Pacter, Troo och loswen / hafwer til
 at byggia / och sigh förlåta. Så at / ehuru wäl the hafwa satt
 Freden på Paperet / den förseglat och vnderfritwit / så hafwe
 the lijkwäl fattat ett othsläckeligit Haat / Kriggh och illwilla
 i hertat / emoot Kongl. Mayst. och des Rijkets Lycka och
 Wälgång / welandes medh sielstwa Gerningen och wärcket
 othbrista / då dee sitt rahm / råderum och tillsälle der til af-
 sedt hade. Hwarföre sådant at förekomma / är Hans
 Kongl. Mayst. forcerat och nödherrungen / at sökia sin sär-
 kerheet igenom Wapnen / den han eliest seer sigh medh
 Tractat icke kunna nå och erhålla / liltandes på
 Gvdh / och sin rättferdige Saak.

103
 INSTRUMENTUM FOEDERIS,

inter
 Sacram Regiam Majestatem, Regnumq;

SVECIÆ

Ab una

&

Sacram Regiam Majestatem, Christianissimam

Regnumq; **GALLIÆ**

ab altera parte

Anno 1661 12. Septembris FontaineBleau conclusi,
 ac postea ex præscripto, Holmiæ Ratihabiti,

Eller:

Förbund; INSTRUMENT,

emellan

Hans Kongl. Mayst. och Chronan

SWERIGE

å dhen Gene

och

Hans Kongl. Mayst. och Chronan

FRANCKRIK

å dhen Andre sidan.

Upprättat wthi FontaineBleau den 12. Septembris år 1661.
 och sedan i Stockholm effter affstedet ratificerat.

HOLMIÆ, 96.

Excudebat HENRICUS Keyser / Reg. Typogr.